

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă privind

Unele măsuri de informatizare în domeniul educației

Pandemia de COVID-19 a determinat o serie de schimbări de impact substanțial pentru sistemul de învățământ, care au adus modificări în structura sistemului de predare, învățare și evaluare. Aceste schimbări au afectat aproape 3 milioane de elevi și părinții sau tutorii acestora, respectiv peste 286.710 personal didactic și nedidactic auxiliar din sistemul de învățământ preuniversitar.

Cu toate că dreptul la învățătură este consacrat ca drept fundamental prin art. 32 din Constituție, statul fiind obligat să asigure cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ – conform art. 4 din Legea educației naționale nr. 1/2011, de mai bine de 1 an, elevii, profesorii și părinții din România s-au adaptat noilor condiții fără a avea infrastructura adecvată pentru învățământul online. Cadrele didactice, elevii și profesorii au folosit platforme existente precum Google Meet, Zoom, Cisco Webex, Whatsapp – care nu oferă instrumente specializate pentru învățământ.

În privința echipamentelor necesare învățării online, statul a asigurat până acum aproximativ 250.000 de tablete pentru elevii dezavantajați. Conform unui sondaj de opinie reprezentativ la nivel național, peste 900.000 de elevi nu au acces la calculator sau tablete conectate la internet pentru școala online – aceștia reprezentând circa 32% dintre copiii înscriși în învățământul preuniversitar din România¹. Conform aceluiași studiu, peste 25% dintre părinții care nu au un dispozitiv pentru fiecare copil pe care să îl poată utiliza pentru școala online nu sunt dispuși să plătească pentru a achiziționa un echipament pentru școala

¹ <https://ires.ro/articol/394/accesul-copiilor--colari-din-romania-la-educa%C8%9Bie-online-->, accesat la 9.05.2021.

online, iar 12% dintre elevii din sistemul preuniversitar nu au conexiune de internet suficient de puternică pentru a putea participa la activitățile pe care le presupune învățământul online².

În același timp, în ultimul an, nici profesorii nu au beneficiat de instruire sau de un program dedicat pentru formarea de competențe digitale superioare. Proiectul de strategie de digitalizare SMART-Edu, pus în dezbatere publică de Ministerul Educației Naționale în luna decembrie 2020, prevede o serie de programe dedicate precum cele pentru alfabetizarea digitală a copiilor cu dizabilități sau cele de achiziție de competențe digitale pentru părinți, care să le permită acestora să-și susțină copiii în învățarea online.

În perioada pandemiei, se constată, așadar, un pronunțat decalaj digital, precaritatea infrastructurii pentru conectivitate și inexistența unui sistem unitar de competențe digitale, atât în cazul elevilor, cât și al profesorilor sau al părinților și tutorilor. În același timp, este necesar ca sistemul educațional în format digital să nu înlocuiască sistemul de educație față în față. Pentru această rațiune, propunem introducerea unei prevederi prin care predarea online să fie utilizată doar ca o soluție temporară în situațiile în care, din motive bine justificate, învățământul față în față nu poate fi folosit.

În paralel, se așteaptă ca Uniunea Europeană să reglementeze Cadrul european al competențelor digitale pentru a include competențele din domeiul IT și să sprijine dezvoltarea resurselor de învățământ online necesare școlilor, unităților conexe ale învățământului preuniversitar, precum cele de formare profesională, dar și alți furnizori de formare. Astfel, Comisia Europeană va propune introducerea unui obiectiv UE privind competențele digitale pentru elevi cu scopul de a reduce decalajele digitale până în 2030, la sub 15 % dintre elevii cu vârste cuprinse între 13-14 ani care obțin rezultate insuficiente în domeniul competențelor de IT și de date. La acest obiectiv se adaugă dezvoltarea de competențe digitale superioare pentru cadre didactice.

Raportul referitor la conturarea politicii în domeniul educației digitale, adoptat în Parlamentul European în martie 2021, apreciază că digitalizarea învățământului reprezintă un proces ireversibil și că învățământul online va fi, de acum înainte, o componentă importantă a învățământului, drept pentru care, educația va suferi o reformă potrivit noilor coordonate.

În aceste condiții, inițiatorii prezentei propuneri legislative subliniază că reformele în educație trebuie să beneficieze de susținerea totală a partidelor politice parlamentare. Având

² Ibidem.

în vedere că statul este obligat să își exercite atribuțiile în domeniul învățării în special prin Ministerul Educației și Cercetării, Guvern și Parlament și să asigure dreptul superior constituțional la învățatură, reformele în educație trebuie implementate independent de dinamica politică. De aceea, prezenta propunere legislativă are ca scop reglementarea unui cadru pentru exercitarea în cele mai bune condiții, sub autoritatea statului român, a dreptului fundamental la învățatură în cazul desfășurării activităților de învățământ în sistem online.

Astfel, pentru a contura o politică națională în domeniul educației digitale, propunem adoptarea Programului Național pentru Digitalizarea Educației în scopul asigurării infrastructurii resurselor și personalului de specialitate necesare implementării măsurilor de digitalizare a sistemului de învățământ la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar. Programul Național pentru Digitalizarea Educației este structurat pe trei piloni: Platforma Națională Educațională, Proiectul „Conectivitate în școli” și Planul de măsuri pentru transformarea digitală la toate nivelurile de învățământ preuniversitar prin formarea competențelor digitale superioare.

Digitalizarea educației se va realiza cu prioritate pe palierul de management și administrație. A doua prioritate legislativă vizează palierul colaborativ dintre școală și familie/organizații non-guvernamentale/administrația din educație având drept principale efecte simplificarea colaborării, creșterea transparenței decizionale, scăderea corupției și creșterea standardelor de învățământ. Într-o proporție secundară este vizat pe palierul de activitate didactică, în mod gradual, începând cu învățământul primar. Propunerea legislativă vizează digitalizarea activității didactice în mod gradual, începând cu învățământul primar și până la învățământul liceal sau secundar superior și învățământul profesional și tehnic.

Platforma Națională Educațională pentru învățământul preuniversitar este un instrument prin care statul asigură o interfață deschisă între elevi și profesori, precum și între părinți/tutori și profesori. Accesul elevilor, părinților/tutorilor și profesorilor este garantat și asigură mai multe funcții: activitatea didactică online, programarea acțiunilor școlare, centralizarea rezultatelor școlare și a documentelor administrative, modul administrativ permanent pentru secretariatul școlar, acces la biblioteca digitală, asigurarea evidenței și monitorizării transportului școlar, modul permanent pentru părinți/tutori, precum și pentru cadre didactice.

Propunerea legislativă definește și reglementează digitalizarea educației prin introducerea graduală de programe pilot care pot fi extinse la nivel național doar dacă

rezultatele sunt favorabile scopului educației. Este favorizat astfel, învățământul prin prezența fizică față în față, în special în acele situații de învățare care nu au un specific digital, iar utilizarea tehnologiilor informației constituie un suport secundar pentru activitatea didactică. Pentru învățământul preșcolar, se interzice educația în sistem digital.

Pentru a favoriza învățământul față în față și a minimaliza efectele adverse ale digitalizării, proiectul prevede ca modificarea programelor și practicilor didactice în cazul anumitor discipline în sensul adaptării lor la noul sistem digital să se facă pe baza unor doar în baza unor studii de impact de lungă durată asupra procesului de învățământ și a competențelor cognitive ale elevilor. Este obligatoriu ca aceste studii să fie corelate cu rezultatele studiilor științifice asupra efectelor digitalizării educației.

În sarcina instituțiilor publice și în special a Ministerului Educației sunt stabilite o serie de competențe, iar Ministerul Educației, în calitate de minister de resort coordonator pentru digitalizarea educației va răspunde prin intermediul Ministrului Educației în fața Parlamentului pentru eficacitatea și efectele introducerii tehnologiilor digitale ca suport educațional.

Propunerea legislativă introduce ca măsură integrată în Programul Național pentru Digitalizarea Educației proiectul „Conectivitate în școli”, cu scopul de a dezvolta infrastructura digitală și de a asigura acces la internet de mare viteză, inclusiv la echipamente și conținuturi de înaltă calitate, adaptate cerințelor educației online. Astfel, e stabilește în sarcina Ministerului Educației Naționale și Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor implementarea proiectului „Conectivitate în școli”, în funcție de competențele specifice.

Planul de măsuri pentru transformarea digitală la toate nivelurile de învățământ preuniversitar reprezintă a treia componentă din cadrul Programului Național pentru Digitalizarea Educației și are ca scop formarea de competențe digitale superioare în vederea utilizării adecvate a Platformei Naționale Educaționale. Astfel, se stabilesc în sarcina Ministerului Educației Naționale elaborarea și implementarea Planului de măsuri pentru transformarea digitală la toate nivelurile de învățământ preuniversitar, astfel încât cadrele didactice, elevii și părinții/tutorii să aibă acces la programe de competențe digitale superioare necesare învățământului online.

Față de cele arătate, înaintăm prezenta propunere legislativă și arătăm că principalul efect legislativ este o abordare coerentă și eficace în privința conținutului și activităților educaționale în sistem online, astfel încât statul să se achite de obligația constituțională de a asigura dreptul la învățatură la standarde de calitate în învățământ similar atît pentru activitățile față în față, cât și pentru cele online.

În numele inițiatorilor,

Senator Rodica Boancă

Senator Monica Cristina Anisie

TABEL

cu semnatarii propunerii legislative

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
1.	Claudia-Richard Târziu	AUR	
2.	SIMION GEORGE-NICOLAE	AOR	
3.	BOANICA RODICA	AUR	
4.	ROMAN N. NICOLAE	AUR	
5.	COLESA ILIE-ALIN	AUR	
6.	Bucchi Raisa	AUR	
7.	FODSA D-TRA VIOREL	AUR	
8.	BADIU GEORGE	AUR	
9.	DINESCU MIRCEA	AUR	
10.	SERBAY GIANINA	ACUR	
11.	Laric Sorin	AUR	
12.	TATNASE DAN	AUR	
13.	POP DARIUS	AUR	
14.	RUSU DANIEL-GHE	AUR	
15.	ACATRINEI OREL-GHE.	AUR	
16.	Lucian Florin Pușcașu	AUR	
17.	Scripnic LILIAN	AUR	
18.	BALABASCIV CĂLIN C-TIN	AUR	

TABEL

cu semnatarii propunerii legislative

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
19	MITREA DUMITRIŢA	AUR	
20	ABUENI EUBOCHIA	AUR	
21	CIOROMENI VALENTIN - LICA	AUR	
22	Cubne Ciprian	AUR	
23	Costea Adrian	AUR	
24	IVĂNUŢĂ CRISTIAN	AUR	
25	ALBÎŞTEANU MIRAZ	AUR	
26	COSMA SORINEL	AUR	
27	MATEESCU SOFIN	AUR	
28	LIAGY VASILE	AUR	
29	CHELARU MIRCEA	AUR	✓
30	Houyou Andrei	AUR	
31	GAVRILA ANAMARIA	AUR	
32	Sucu Sebastian	AUR	
33	SOFIN MILINCELU	AUR	
34	STOICA CIPRIAN-TITI	AUR	
35	Arburei David	AUR	✓
36	ANDRUSCĂ ANTONIO	A.U.R.	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 6403
IEȘIRE	
Ziua: 02	Luna: 09 2021

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

**Propunere legislativă privind
Unele măsuri de informatizare în domeniul educației**

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Art. 1. –

- (1) Se adoptă Programul Național pentru Digitalizarea Educației în scopul asigurării infrastructurii, resurselor și competențelor necesare implementării măsurilor de digitalizare a sistemului de învățământ, potrivit reglementărilor prezentei legi.
- (2) Programul Național pentru Digitalizarea Educației este program suport pentru activitățile educaționale față în față și în sistem online potrivit reglementărilor prezentei legi.
- (3) Programul Național pentru Digitalizarea Educației cuprinde Platforma Națională Educațională, Proiectul „Conectivitate în școli”, Planul de măsuri pentru transformarea digitală, potrivit reglementărilor prezentei legi, prin formarea competențelor digitale superioare și Proiectul „Educație pe tot parcursul vieții”.
- (4) Valoarea totală a Programului Național pentru Digitalizarea Educației, alocările disponibile și sursele de finanțare sunt aprobate prin Hotărâre a Guvernului.
- (5) Ministerul Educației și Cercetării înființează o structură proprie de specialitate pentru implementarea Programului Național pentru Digitalizarea Educației, potrivit reglementărilor prezentei legi, prin care se alocă resurse, se monitorizează și se evaluează utilizarea acestora.

Art 2 –

- (1) Prin Platforma Națională Educațională, statul asigură elevilor înscriși în învățământul preuniversitar, potrivit reglementărilor prezentei legi, drepturi egale de acces la educație prin

resurse digitale pentru desfășurarea în cele mai bune condiții a activităților necesare pentru asigurarea exercitării dreptului fundamental la învățatură.

(2) Digitalizarea educației se va realiza pe următoarele paliere:

- a) Într-o proporție majoritară pe palierul de management și administrație;
- b) Într-o proporție secundară pe palierul de comunicare și de eficientizare a colaborării dintre școală și familie/organizații non-guvernamentale/administrație, doar în măsura în care aceasta va duce la simplificarea colaborării, la transparență decizională, la scăderea corupției și la creșterea standardelor de învățământ;
- c) Într-o proporție secundară pe palierul de activitate didactică, în mod gradual, începând cu învățământul primar.

(3) În vederea realizării și funcționării unei interfețe deschise între elevi și profesori/tutori, precum și între părinți/tutori și profesori, Platforma Națională Educațională are următoarele funcții:

- a) Asigurarea unui modul permanent pentru elevi cu acces la orar, programarea acțiunilor școlare, a activităților extracurriculare, a rezultatelor centralizate ale evaluării și pentru depunerea documentelor administrative.
- b) Asigurarea unei platforme dedicate activității online/digitale pentru elevi, controlată, din punct de vedere al securității cibernetice.
- c) Asigurarea unui modul permanent pentru părinți/tutori, cu acces la situația școlară și rezultatele centralizate ale evaluării, pentru depunerea online a documentelor administrative și pentru interacțiunea cu cadrele didactice.
- d) Asigurarea dosarului online pentru personalul didactic înscris în programul de titularizare și grade didactice
- e) Asigurarea unui modul administrativ permanent pentru secretariatul școlar.
- f) Acces la biblioteca digitală prin partajarea resurselor online certificate.
- g) Asigurarea evidenței și monitorizării transportului școlar pentru elevii din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat care beneficiază de gratuitate la servicii publice de transport local și județean, rutier, naval, cu metroul, precum și feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a, pe tot parcursul anului calendaristic.

(4) În cazul învățământului față în față, în situația în care disciplina studiată nu are un specific digital, iar cunoștințele specifice disciplinei respective nu necesită modalități digitale pentru a fi transmise, formele clasice de predare vor avea o pondere majoritară, în funcție de nivelul educațional, conform situațiilor următoare:

- a) 100% din totalitatea formelor și din timpul total de predare din învățământul preșcolar;
- b) Cel puțin 95% din totalitatea formelor și din timpul total de predare din învățământul primar;
- c) Cel puțin 90% din totalitatea formelor și din timpul total de predare din învățământul gimnazial sau secundar inferior;

- d) Cel puțin 80% din totalitatea formelor și din timpul total de predare din învățământul liceal sau secundar superior;
 - e) Cel puțin 80% din totalitatea formelor și din timpul total de predare din învățământul profesional și tehnic;
- (5) În cazul învățământului preșcolar, se interzice utilizarea educației digitale ca suport educațional.
- (6) În cazul învățământului prin prezența fizică față în față, în situația în care disciplina studiată nu are un specific digital, utilizarea digitalizării trebuie să constituie un suport secundar de predare sau o modalitate de deprindere a unor competențe digitale.
- (7) Introducerea tehnologiilor digitale ca suport educațional se va face în mod gradual, începând cu învățământul primar, în baza unor studii de impact de lungă durată asupra procesului de învățământ și a abilităților cognitive ale școlărilor.
- (8) Modificarea programelor și practicilor didactice ale anumitor discipline în sensul algoritimizării și deformării lor în sensul codatului, se permite într-o mică măsură doar pentru deprinderea unor competențe digitale și exclusiv în baza unor studii de impact de lungă durată asupra procesului de învățământ și a competențelor cognitive ale elevilor.
- (9) Studiile de impact care vor sta la baza eventualelor măsuri luate conform alin. (7) și alin. (8) ale prezentului articol vor lua în considerare rezultatele studiilor terțe și literatura de specialitate care examinează din punct de vedere științific valoarea didactică a digitalizării școlii și influența asupra comportamentului, sănătății fizice, psihice și performanței școlare a elevilor, astfel încât beneficiile digitalizării să fie mai mari decât efectele adverse.
- (10) Ministerul Educației va monitoriza permanent efectele pe care deciziile privind digitalizarea luate în baza alin. (7) și alin. (8) ale prezentului articol le vor avea asupra comportamentului, sănătății fizice, psihice, nivelului performanțelor școlare și abilităților cognitive ale elevilor.
- (11) Eventualele decizii privind digitalizarea luate în baza alin. (7) și alin. (8) ale prezentului articol se vor duce la realizare, într-o primă fază, prin programe pilot la nivelul unor județe, astfel încât monitorizarea efectelor să fie realizată în mod gradual înainte de introducerea modificărilor la nivelul întregului învățământ.
- (12) Ministrul Educației va răspunde politic în fața Parlamentului pentru avizul și efectele introducerii tehnologiilor digitale ca suport educațional.
- (13) Sistemul de predare online trebuie utilizat doar ca o soluție temporară în situațiile în care, din motive bine justificate, învățământul față în față nu poate fi folosit.

Art 3 –

- (1) În termen de 12 luni de la adoptarea prezentei legi, Ministerul Educației Naționale, cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale, are obligația să dezvolte și să pună în funcțiune Platforma Națională Educațională.
- (2) Metodologia, procedura și condițiile în care se realizează și funcționează Platforma Națională Educațională se stabilesc prin Ordin al Ministrului Educației Naționale.

(3) În termen de 6 luni de la adoptarea prezentei legi, Inspectoratele Școlare Generale Județene și Inspectoratul General al Municipiului București vor centraliza lista unităților școlare individuale pentru asigurarea conturilor instituționale în cadrul Platformei Naționale Educaționale.

Art 4 –

Proiectul “Conectivitate în școli” are ca scop dezvoltarea infrastructurii digitale și asigurarea accesului la internet de mare viteză, inclusiv la echipamente și conținuturi de înaltă calitate, adaptate nevoilor educaționale, ca o condiție necesară pentru susținerea activităților educaționale față în față și în sistem online, potrivit prevederilor prezentei legi.

Art 5 –

(1) În vederea implementării proiectului “Conectivitate în școli”, la nivelul Inspectoratelor Școlare Județene și al Municipiului București se înființează centre multimedia.

(2) Centrele multimedia furnizează echipamente, servicii digitale și conținuturi de înaltă calitate unităților de învățământ de stat.

(3) Inspectoratele Școlare Județene și al Municipiului București prioritizează unitățile școlare private de infrastructură digitală și asigură cu precădere echipamente și acces la internet de mare viteză pentru toți elevii și cadrele didactice potrivit metodologiei, procedurii și condițiilor stabilite potrivit art. 6, alin (2).

Art 6 –

(1) Ministerul Educației Naționale, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării prin intermediul Inspectoratelor Școlare Județene și al Municipiului București, Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații și Autoritatea pentru Digitalizarea României sunt responsabile de implementarea proiectului „Conectivitate în școli”, în funcție de competențele specifice.

(2) Metodologia, procedura și condițiile în care se implementează proiectul „Conectivitate în școli” se stabilesc prin Ordin comun al Ministrului Educației Naționale și al Ministrului Cercetării, Inovării și Digitalizării, emis până la 1 ianuarie 2022.

(3) Până la 1 ianuarie 2023, Ministerul Educației Naționale și Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, în baza unui protocol de colaborare cu Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații și cu Autoritatea pentru Digitalizarea României, asigură implementarea proiectului „Conectivitate în școli”.

Art 7 -

(1) Planul de măsuri pentru transformarea digitală, potrivit prezentei legi, are ca scop formarea competențelor digitale superioare în vederea utilizării Platformei Naționale Educaționale în sensul prevederilor articolului 5 din prezenta lege.

(2) Planul de măsuri pentru transformarea digitală, potrivit prezentei legi, asigură drepturi egale de acces, fără nicio formă de discriminare, pentru cadre didactice, elevi și părinți/tutori, la programe de formare de competențe digitale superioare recunoscute și acceptate de către Ministerul Educației Naționale prin Autoritatea Națională pentru Calificări.

Art. 8 -

(1) Programul de formare, evaluare și certificare de competențe digitale superioare pentru cadre didactice urmărește creșterea capacității de aplicare a competențelor digitale la strategii didactice și este administrat de casele corpului didactic prin cursuri autorizate, organizate și desfășurate la nivel regional sau local, în parteneriat cu universități, organizații neguvernamentale și parteneri sociali, dacă este cazul.

(2) Programul de formare, evaluare și certificare de competențe digitale superioare pentru elevi urmărește creșterea capacității de utilizare a instrumentelor IT pentru conținutul și activitățile de învățământ în sistem digital și este administrat de centrele județene de resurse și de asistență educațională și Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, prin cursuri avizate, organizate și desfășurate la nivel regional sau local, în parteneriat cu universități, organizații neguvernamentale și parteneri sociali, dacă este cazul.

(3) Programul de formare de competențe digitale pentru părinți/tutori urmărește îmbunătățirea sprijinului parental pentru utilizarea instrumentelor IT de către elevi pentru conținutul și activitățile de învățământ în sistem online și este administrat de centrele județene de resurse și de asistență educațională și Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, prin cursuri avizate, organizate și desfășurate la nivel regional sau local, în parteneriat cu universități, organizații neguvernamentale și parteneri sociali, dacă este cazul.

Art. 9 –

În termen de 3 luni de la adoptarea prezentei legi, Ministerul Educației Naționale va elabora și stabili Planul de măsuri pentru transformarea digitală, potrivit prevederilor art. 2.

Art. 10 –

Planul de măsuri pentru transformarea digitală, potrivit prevederilor art. 2, va cuprinde sesiuni de informare, sesiuni de formare de competențe digitale și competențe digitale superioare adaptate beneficiarilor cadre didactice, elevi și părinți/tutori.

Art. 11 –

(1) Proiectul „Educație pe tot parcursul vieții” are ca scop înființarea, dezvoltarea și funcționarea centrelor comunitare de educație digitală pentru adulți, la nivelul fiecărui consiliu local al orașelor.

(2) În vederea desfășurării de activități de educație digitală pentru adulți, consiliile locale pot încheia acorduri cu universități, organizații neguvernamentale și parteneri sociali, dacă este cazul.

Art. 11 –

(1) Sumele necesare înființării, dezvoltării și funcționării centrelor comunitare de educație digitală pentru adulți sunt alocate din transferuri acordate de la bugetul de stat.

(2) Consiliile locale au obligația de a asigura spațiile necesare funcționării în bune condiții a centrelor comunitare de educație digitală pentru adulți.

Art 12 –

Proiectul „Educație pe tot parcursul vieții” asigură drepturi egale de acces, fără nicio formă de discriminare, pentru adulți, la programe de formare de competențe digitale recunoscute și acceptate de către Ministerul Educației Naționale prin Autoritatea Națională pentru Calificări

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea art.75 și art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

LUDOVIC ORBAN

PREȘEDINTELE SENATULUI

ANCA DANA DRAGU